

دبیر سابق اتاق بازرگانی دو کشور با اشاره به پیشی گرفتن همسایه غربی از کشور مادر رقابت کردیدی:

در دهه آینده، عراق تامین‌کننده نیازهای ایران می‌شود

رامکین مونیق

در دسامبر ۲۰۲۲، عراق به‌عنوان یک بازیگر جدید در عرصه ترانزیت کالا، راه‌گذر «راه توسعه» عراق را معرفی کرد. این کردیدر به‌عنوان یک دروازه جدید برای ورود به بازار اروپا توصیف شده و تلاش می‌کند تا در رقابت با کریدورهای موجود، به‌ویژه کریدور شمال-جنوب که از ایران عبور می‌کند، موقعیت خود را تثبیت کند.

در این-بین کارشناسان هشدار دادند که راه‌اندازی پروژه راه توسعه عراق، که با هدف اتصال بندر فاو در جنوب عراق به مرز ترکیه و در نهایت اروپا طراحی شده است، می‌تواند چالش‌های بسیاری برای تجارت و ترانزیت ایران ایجاد کند. برای مثال این کریدور می‌تواند نفوذ ترکیه در عراق را افزایش داده و به کاهش نفوذ سیاسی و اقتصادی ایران در این کشور منجر شود، به‌ویژه با توجه به حمایت آمریکا از این پروژه. همچنین کریدور راه توسعه به عنوان رقیبی برای کریدور شمال-جنوب ایران (که از هند به روسیه از طریق ایران می‌رسد) و کریدور شرق-غرب (جاده ابریشم) مطرح است، که می‌تواند ترانزیت کالا از ایران را کاهش دهد و در نهایت، توسعه بندر فـاـو می‌تواند بنادر ایران مانند خرم‌شهر و چابهار را به حاشیه‌براند و حجم ترانزیت ایران را کاهش دهد.

دبیر اسبق اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»، به ارزیابی آینده اقتصادی راه توسعه عراق و تاثیرات آن بر تجارت و ترانزیت ایران پرداخته است.

احیای یک پروژه قدیمی با نگاه مدرن

دبیر سابق اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»، در ارزیابی خود از تاثیر راه‌اندازی «راه توسعه» عراق بر ترانزیت و تجارت ایران، ابتدا به کریدور شمال-جنوب

نیاب‌دراه توسعه عراق را به مثابه یک تهدید نگاه کنیم. این مسیر می‌تواند یک فرصت باشد. اساسا ایران را

جزو ذی‌نفعان فرضی این پروژه و

آلت‌رناتیوی که بخواهد به آن ورود

داشته باشد، نمی‌بینم. انتخاب

استراتژیکی که ایران در دوران معاصر

و در طول ۴۸ سال گذشته داشته

و مناسبات خود را غر ب‌ب‌نحوه

دیگری تعریف کرده است، اصولا

کشور را خارج از مقوله و موضوع

فلسفه این کردیدور قرار می‌دهد

گفت و گو

یک اقتصاددان با اشاره به تفاوت بنیادین سیاست‌های اقتصادی دوران جنگ تحمیلی صدام علیه ایران و پس از آن تاکید کرد که مسیر انتخاب‌شده پس از جنگ، یکی از راه‌های نجات ایران نبود و نتیجه آن، تعمیق فقر و نابودی تولید بوده است.

فرشاد مومنی در گفت‌وگو با تسنیم، اظهار کرد: حتی در دوران

جنگ نیز مهندس میرحسین موسوی از سوی گروه‌های ذی‌نفع تحت فشار بسیار قرار داشت تا سیاست‌هایی چون تضعیف ارزش پول ملی، آزادسازی واردات و خصوصی‌سازی‌های بی‌ضابطه را به اجرا درآورد. اما در آن زمان، شخصیتی استثنایی به نام زنده‌یاد استاد فقید، آقای میرمصطفی عالی‌نسب، حضور داشت. ایشان نه تنها از اعتماد امام خمینی (ره) برخوردار بودند، بلکه آقای خامنه‌ای

و نخست‌وزیر موسوی نیز به او اعتماد داشتند.

او افزود: عالی‌نسب توانست ایشان را متقاعد سازد که هر اقدامی، باید مبتنی بر نظر کارشناسی باشد. هر بار که فشارها از

اشاره کرد و گفت: اساسا ایران کاندیدای اجرای پروژه شمال-جنوب بوده که به این صورت طراحی شده است که کریدوری باشد برای اینکه از هند کالا به چابهار منتقل شود و از آنجا به شمال ایران گذر کند و از طریق آذربایجان به روسیه و نهایتا سنت پترزبورگ برود و از آنجا راهی به اروپا باز کند. مهدی کرمی پور مقدم افزود: از طرف دیگر عراق به دنبال پروژه دیگری بوده است. صحبت این پروژه حتی قبل از جنگ جهانی اول بین دو قدرت آن زمان، عثمانی و آلمان، بود و یک تفاهمنامه هم امضا شده بود که در تاریخ ذکر شده قرار بود مسیر ریلی از آلمان، از مسیر استانبول، وارد ترکیه امروز شود و از مسیر عراق گذر کند و به بندر فاو برسد تا دسترسی آلمان‌ها را برای انتقال بار، مسافر و تبادُل کالا، و مخصوصا نفت، به خاورمیانه تسهیل کند.

این مسیر عراق کوتاه‌ترین مسیر ممکن است و با توجه به اینکه عراق جزو کشورهای است که روابطش با آمریکامطلوب است و ترکیه هم جزو بلوک غرب حساب می‌شود، قطعا برای دسترسی به خلیج فارس برای اروپایی‌ها ولویت بیشتری را انتخاب می‌کند.
دبیر سابق اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق درباره تاثیر راه توسعه عراق بر ایران، بیان داشت: ما نمی‌توانیم خود را رقیبی برای آن مسیر بدانیم و به چشم تضییع فرصت‌ها ببینیم. زیرمسیر کریدور شمالی و جنوبی که می‌خواهند در روسیه راه‌به‌هم متصل کنند، اساسا گفتمان دیگری دارد و در دِ بلوک دیگری در دنیا برای یک مسیر تجاری مستقلی طراحی شده است که مفاهیم خودش را دارد. به اعتقاد کرمی پور مقدم، از این جهت نباید این راه را به مثابه یک تهدید نگاه کنیم و حتی می‌توانیم آن را فرصتی ببینیم که مسیر خوزستان را از طریق راه‌آهن به شلمچه به آن متصل کنیم و به عبارتی از این مسیر اشعاعی بگیریم تا بتوانیم از فرصت‌های آن استفاده کنیم.

او با یادآور شد: در آن زمان آلمان‌ها نقطه مقابل انگلیس‌ها بودند از کانال سوئز به خاورمیانه دسترسی داشتند و می‌توانستند از این طریق نفت را، که به منزله خون در شریان حیات اقتصادی کشورهای رو به توسعه و توسعه‌یافته بود، فراهم کنند. پس پروژه راه توسعه یک پروژه قدیمی است و قدمت آن به دوره قبل از جنگ جهانی اول برمی‌گردد که اکنون با یک نگاه مدرن و امروزی احیامی‌شود.

نه تهدید بلکه فرصت برای ایران!

این فعال اقتصادی عنوان کرد: فکر نمی‌کنم در عالم واقع بتوانیم خود را رقیبی برای عراق در اجرای این پروژه بدانیم.

مهدی کرمی پور مقدم توضیح داد: زیرا اولاً این مسیر کوتاه‌ترین مسیر ممکن برای دسترسی اروپا به خلیج فارس است. اگر این طرح اجرا شود، حتی مسیری را که از کانال سوئز عبور می‌کند هم کوتاه‌تر می‌کند. اگر چه نقل و انتقال دریایی، با توجه به حجم بالایی که کالا از طریق دریا منتقل می‌شود، همیشه اولویت دارد اما این مسیر عراق سریع‌تر است و در مواردی که قرارست کالا

روشن و درخشانی را نشان نمی‌دهد. کرمی پور مقدم ادامه داد: به نظر نمی‌رسد اتفاقات بزرگی در کریدور شمالی و جنوبی بیافتد. شرایط فعلی دنیا نشان می‌دهد هرچه هست در مسیر تجارت بین اروپا با کشورهای عرب حوزه خلیج فارس، که از آن به عنوان GCC یاد می‌شود، وجود دارد و به نظر می‌رسد اتفاقات مهمی آینده دنیا در ده‌ها سال آینده می‌تواند در این مسیر رقم بخورد.

دبیر سابق اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»:
در یک دهه گذشته پس از سقوط رژیم سابق عراق، یک تامین‌کننده بزرگ و مهم برای عراق محسوب می‌شدیم، اما متاسفم که بگویم شاید طی ۵ تا ۱۰ سال آینده عراق تامین‌کننده مهمی برای خیلی از نیازهای ما بشود؛ حتی در مورد مانند برق و کالاهایی مانند تخم مرغ، مرغ و مواد غذایی

او بیان کرد: این نقص در حوزه تاکتیkal، یعنی در سیاست‌گذاری‌های بودجه‌ای یا حتی برنامه‌های توسعه ۵ ساله نبوده بلکه یک تصمیم بزرگ و انتخاب استراتژیک بوده که حکومت ایران برای آینده سیاسی خود ترسیم کرده ناظر بر اینکه در مناسبات بین‌المللی و نوع تعاملات بین‌المللی به شرق، یعنی چین و روسیه، نگاه داشته باشد.

این فعال اقتصادی درباره آینده اقتصادی چین و ایران مطرح کرد: من در مناسبات با روسیه افقی نمی‌بینم اما چین کشور آینده‌دار جهان است و می‌تواند طی دهه‌های آینده رقیب آمریکا باشد و اکنون هم فاصله خود را با آمریکادر خیلی از زمینه‌ها کم کرده و تامین‌کننده بزرگ بسیاری از کالاها برای کل دنیا است. پس مناسبات با چین قطعاً مهم است اما چون چین خود را رقیب هند می‌داند، به آن مسیری که عراق طراحی می‌کند، اولویت می‌دهد تا اینکه از مسیر ایران کریدور اصلی انتقال کالا و تعاملات اقتصادی خود را با اروپا طراحی کند.

او تصریح کرد: نسبت به مسیری که عراق طراحی کرده است، جایگاهی ندارد. در پروژه «راه توسعه» بندر فاو به عنوان بزرگ‌ترین بندر انتخاب‌شده که حتی تلاش می‌کنند آن را از بندر جبل‌علی هم بزرگ‌تر طراحی کنند. یک چنین افقی برای این پروژه ترسیم‌شده و خیز بسیار بزرگی است به صورتی که برخلاف کریدور شمال-جنوب آینده درخشانی برای آن متصور است

مناسبات ایران و عراق معکوس می‌شود!
کرمی پور مقدم تاکید کرد: در این بخش ایران حرف خاصی در رقابت با عراق برای گفتن نداشته باشد. شاید طی ۵ تا ۱۰ سال آینده اتفاقات بزرگی در منطقه بیافتد و مناسبات و نسبت‌های ما با عراق دچار تحولات عظیمی بشود.

او یادآوری کرد: در یک دهه گذشته پس از سقوط رژیم سابق عراق، یک تامین‌کننده بزرگ و مهم برای عراق محسوب می‌شدیم اما متاسفم که از سویی شاید طی ۵ تا ۱۰ سال آینده عراق تامین‌کننده مهمی برای خیلی از نیازهای ما بشود؛ حتی در مورد برق و کالاهایی مانند تخم مرغ، مرغ و مواد غذایی و چیزهایی که اصلا هیچوقت نمی‌توانستیم تصور آن را هم بکنیم!

دبیر سابق اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق در نهایت خاطر نشان کرد: ما زمانی تامین‌کننده اصلی همه نیازهای عراق بودیم اما اکنون عراق در حال پیشی گرفتن از ما با بهره‌وری بیشتر، سرمایه‌گذاری بزرگ‌تر و بهره‌مندی قوی‌تر از تکنولوژی روز است و طبیعتاً باید منتظر تحولات بزرگ و شگرفی در نسبت‌های اقتصادی باشیم که اکنون بین دو کشور برقرار است.

در سیستم می‌شود. در چنین شرایطی، جامعه جهت خود را از دست می‌دهد و آلت فعل واراده قدرت‌های برتر بدل می‌گردد. این اقتصاددان ادامه داد: افزون بر آن، این برنامۀ کشور را دچار بحران سرمایه‌انسانی می‌سازد، چرا که هزینه‌های مربوط به تقدّیه و سلامت‌ر افزایش داده و اکثریت جامعه را دچار آشفتنگی می‌کند. مهم‌تر از همه، چون در کشورهای توسعه‌یافته، دولت بزرگ‌ترین سرمایه‌گذار و مصرف‌کننده است، شوک درمانی باعث بحران در توانمندی حکومت برای انجام وظایف حاکمیتی می‌شود. دولت در وضعیت سقوط قرار می‌گیرد، به‌گونه‌ای که دیگر قادر به تأمین مسئولیت‌هایش در حوزه‌هایی چون آموزش، سلامت، تغذیه، مسکن و رفاه مردم نخواهد بود. از همه اینها مهم‌تر، این است که کشور دچار سرخوردگی و بحران آینده‌سوزی می‌شود، چرا که تمایل به سرمایه‌گذاری مولد از بین می‌رود، و امروز می‌بینیم که تمام این پیامدها یک‌به‌یک بر سر ایران آمده‌اند. از این‌رو، پرسش بنیادی که به نظر من باید مطرح شود، در واقع تکمیل همان پرسشی است که شما عنوان کردید: چه گرای بر اقتصاد ایران افتاده که افراد با دغدیه‌های فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و حتی بین‌المللی متفاوت، همگی یک سیاست را راجرامی کنند؟ مومنی خاطر نشان کرد: اما پرسش بزرگ‌تر این است که دیگر چه بلایی باید بر سر ایران آید تا عزیزان متوجه شوند که در دل این سیاست، چیزی جز فاجعه‌سازی، تعمیق فقر، نابرابری، ناتوان‌سازی حکومت و زمینه‌سازی برای سلطه‌بیگانگان بر اقتصاد ایران نهفته نیست؟

خبر اقتصادی

پزشکیان:

خانه‌های آسیب دیده در جنگ را

همانطور که بود، می‌سازیم

رئیس‌جمهور در بازدید از جمعی از خانواده‌های آسیب دیده در جنگ ۱۲ روزه گفت: نگران نباشید، کمک می‌کنیم و هر کاری از ماساخته باشد برای شما انجام می‌دهیم، مقرر شده تا زمان ساخت و بازسازی خانه‌های آسیب دیده برای شما خانهای برای اسکان تهیه شود. مسعود پزشکیان خطاب به خانواده‌های آسیب دیده ادامه داد: توافق کردیم تا خانه‌های آسیب‌دیده را همانطور که بوده است بسازند و تحویل شهروندان دهند.

تاکید عارف بر عدم افزایش قیمت

مایحتاج روزانه مردم

معاون اول رئیس‌جمهور تاکید کرد که افزایش قیمت بدون مصوبه ستاد تنظیم بازار بر خوردندهای نظارتی را رد می‌خواهد داشت. به گزارش ایلنا، محمد زاعارف در پستی در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «ملت ایران در جنگ ۱۲ روزه با انسجام اجتماعی خوش درخشید. بر ماستولان است که نگذاریم این انسجام لطمه ببیند. در موضوع مایحتاج روزانه مردم از جمله قلام خوراکی به هیچ وجه بدون مصوبه ستاد تنظیم بازار افزایش قیمت پذیرفی نیست و در صورت تخطی، نهادهای نظارتی موظف به برخورد هستند.»

عضو کمیسیون عمران مجلس اعلام کرد:

پرداخت متری ۲۰ میلیون تومان

برای ساخت و ساز خانه‌های آسیب دیده

یک عضو کمیسیون

عمران مجلس شورای اسلامی گفت: قرار شده است برای تعمیرات و بازسازی خانه‌های آسیب دیده از بودجه ۱۲ روزه ۸۰ میلیون تومان و برای ساخت و ساز منازلی که کاملاً تخریب شده‌اند هر متر ۲۰ میلیون تومان در تهران پرداخت شود و هزینه نقشه، پروانه ساخت و نظام‌مهندسی را بنگان است. به گزارش ایلنا، عباس صوفی توضیح داد: در تهران هم شهرداری با همکاری وزارت راه و شهرسازی متولی بازسازی خواهد بود. قرار شد افراد به صورت پلاکی بروند و با شهرداری توافق کنند. حال این بستگی به خود افراد دارد که پول و منابع مالی را از شهرداری دریافت کنند یا شهرداری تعمیرات، بازسازی و ساخت خانه‌های شان را بر عهده بگیرد.

مدنی زاده ۳ مشاور خود را

از دانشکده شریف انتخاب کرد

به‌تازگی علی مدنی زاده، وزیر اقتصاد، در احکام جانگانه مهدی حیدری، حسین جوشقانی، سید ایمان میرعمادی، سید علی روحانی را به معاون مشاوران وزیر منصوب کرده است. به گزارش تسنیم، روحانی در دولت سیزدهم به عنوان معاون سیاست گذاری وزیر بود و وقت اقتصاد فعالیت می‌کرد. حیدری از کارشناسان اقتصادی اردبک به دانشگاه شریف نیز پیش تر به عنوان مشاور رئیس سازمان برنامه و بودجه نام برده شده است. جوشقانی نیز از فارغ التحصیلان دانشگاه شریف است و میرعمادی نیز دانشیار دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه صنعتی شریف است.

معاون مرکز بهبود فضای کسب و کار:

نظام اداری سنتی علیه سرمایه‌گذاری

عمل می‌کند

در حالی که مقوله سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران با چالش‌های جدی روبه‌روست، معاون مرکز بهبود فضای کسب‌وکار وزارت اقتصاد به اثر گذاری واقعی اصلاحات اداری، در قالب رفع انحصار با پیاده‌سازی درگاه ملی مجوزها بر تسهیل ورود سرمایه‌تاکید کرد. به گزارش تسنیم، مهدی فلاح‌جوسط تصریح کرد: وقتی نظام اداری کشوری رو به‌در فرآیندها مدخله می‌کند و مدام مقرراتی وضع می‌شود، مقرراتی که عمدتاً درون سازمانی و متراکم‌اند، نتیجه‌اش این می‌شود که حتی در سطح خرد هم امکان فعالیت از بین می‌رود و کسب‌وکار نمی‌تواند شکل بگیرد. یعنی علاقه‌مندی برای سرمایه‌گذاری از همان ابتدا از بین می‌رود.

مجری طرح دانه‌های روغنی وزارت جهاد:

محدودیت آبی عامل کاهش

۲۰ درصدی تولید کلزا است

مجری طرح دانه‌های روغنی وزارت جهاد کشاورزی اعلام کرد: تولید کلزا در سال زراعی جاری نسبت به مدت مشابه سال گذشته به دلیل محدودیت منابع آبی و کم‌بارشی، ۲۰ درصد کاهش یافت. به گزارش ایلنا، عبدالله منصوری وزیر جهاد کشاورزی گفت: تغییرات اقلیم و محدودیت منابع آبی و کم‌بارشی در کشور هم‌اند سایر محصولات گیاهی کاهش تولید کلزا دراز انتظار نیست.

معاون فنی سازمان ملی نقشه برداری خبر داد:

افزایش ۳۰ سانتی نرخ فرونشست در تهران

به گفته معاون فنی سازمان ملی نقشه برداری کشور، طی یک سال گذشته تنها در یکی از پهنه‌های فرونشست در تهران شاهد تغییر ۳۰ سانتی‌متری نرخ فرونشست در تهران بودیم که این مسئله به‌دلیل کمبود منابع آبی و کم‌بارشی، ۲۰ درصد کاهش یافت. به گزارش ایلنا، محمد زاعارف در پستی در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «ملت ایران در جنگ ۱۲ روزه با انسجام اجتماعی خوش درخشید. بر ماستولان است که نگذاریم این انسجام لطمه ببیند. در موضوع مایحتاج روزانه مردم از جمله قلام خوراکی به هیچ وجه بدون مصوبه ستاد تنظیم بازار افزایش قیمت پذیرفی نیست و در صورت تخطی، نهادهای نظارتی موظف به برخورد هستند.»

مقرر شده تا زمان ساخت و بازسازی خانه‌های آسیب دیده برای شما خانهای برای اسکان تهیه شود. مسعود پزشکیان خطاب به خانواده‌های آسیب دیده ادامه داد: توافق کردیم تا خانه‌های آسیب‌دیده را همانطور که بوده است بسازند و تحویل شهروندان دهند.